

Session C

Trygghetsarbete i mindre förbund

Deltagare:

Ninnie Lystad

Svenska Baseboll, Softboll och Lacrosseförbundet

Tove Wåhlin & Cecilia Östman

Svenska Klätterförbundet

Klas Hermansson

Idrottsombudsman

Moderator:

Calle Gustafsson

Programchef, Stiftelsen Friends

Ninnie Lystad

Förbundskonsulent

Svenska Baseball, Softboll och Lacrosseförbundet

**Svenska Baseboll Softboll
och Lacrosseförbundet**

Kort fakta:

- Bildades 1956
- 42 föreningar
- Personal – 1 fastanställd, 1 projektanställd, 2 timanställda

**Svenska Baseboll Softboll
och Lacrosseförbundet**

Trygghetsarbete hos SBSLF

- Översyn av värdegrund 2025
- Trygg idrott träffar digitalt
- Årsrapport
- [Trygg idrott | Svenska Baseboll-Softboll & Lacrosseförbundet](#)

**Svenska Baseboll Softboll
och Lacrosseförbundet**

Kontakt:

Ninnie Lystad

ninnie.lystad@sbslf.se

08-699 65 35

**Svenska Baseboll Softboll
och Lacrosseförbundet**

Session C

Trygghetsarbete i mindre förbund

Tove Wåhlin & Cecilia Östman

Verksamhetsutvecklare & Projektledare - Svenska
Klätterförbundet

Klätterförbundet

TRYGG KLÄTTRING

Svenska Klätterförbundet
Friends förbundsträff
27 november 2025

Agenda

-
- Svensk klättring
 - Klättring lockar
 - Klubbarna når unga
 - Bakgrund till klättringens trygghetsarbete
 - Trygga klubbar
 - Trygga tränare

SVENSK KLÄTTRING

- Svenska Klätterförbundet har idag knappt 14 000 medlemmar och ca 80 klätterklubbar.
- 35 procent av medlemmarna är barn och unga upp till 20 år.
- Jämställd könsfördelning bland unga upp till 20 år, och de tränar och klättrar tillsammans.
- I Sverige klättrar 148 000 personer över 16 år regelbundet, minst en gång i månaden.
 - Vi verkar för alla Sveriges klättrare - samverkan.
- Idrott och friluftsliv - olika former av klättring

KLÄTTRING LOCKAR

- Barn och ungdomsgrupper som växer
- Vår idrott har en stark förankring i ungas intresse
- Enligt Ungdomsbarometern: 3:e och 4:e mest populära idrott att testa
- En välkomnande och tillåtande kultur
 - Kan ske både med och utan tävling, t ex när vi barn som inte tycker om lagsporter.

KLUBBARNANÅR UNGA

- All barn- och ungdomsverksamhet bedrivs av våra lokala klätterklubbar.
- Klubbarna ordnar träningar, prova-på, läger, utomhus klättring och tävlingar.
- Det är där unga möter sina ledare, tränare och kompisar
- Svenska Klätterförbundet ger stöd med utbildning, trygghet och struktur – men det är klubbarna som gör jobbet i vardagen.

Bakgrund till klättringens trygghetsarbete

- Svensk klättring: säkerhet och trygghet A och O.
- Kamratkontroll – den klättertekniska tryggheten - Tidigare definition av trygghet
- Vi behövde utveckla till större perspektiv på trygghet - år 2022

Trygga klubbar

- Trygghetsarbetet är integrerat i ordinarie verksamhet.
- Hemsidan
 - Förebyggande checklista
 - Om något hänt
- Klubbnytt
- Ordförande nätverket
- Vår värdegrund och strategi

När något har hänt

Om ett brott har begåtts, eller om du misstänker något brottsligt, ring polisen på 114 14. Om något är akut eller händer **nu** ring polisens larmnummer 112.

Om du är orolig, och vill resonera med någon, finns hjälp att få:

- ▶ Ställ frågor till **Bris stöddlinje** för idrottsledare: Numret är öppet mellan 9.00-13.00 på vardagar. Numret: 077-440 00 42.
- ▶ Kontakta gärna socialtjänsten i din kommun för att göra en orosanmälan.
- ▶ **Idrottsombudsmannen** utreder ärenden som innehåller misstänkta förseelser, bland annat. Samma där, numret är öppet på vardagar: 08-627 40 10. [Mejl](#) funkar givetvis dygnet runt.
- ▶ Vid känsliga ärenden, där du inte kan prata med klubbstyrelsen, kan du kontakta [Riksidrottsförbundets visselblåstjänst](#). Du rapporterar enkelt och tryggt genom att följa instruktionerna i webbformuläret. När du har skickat ditt meddelande får du ett ID och lösenord på skärmen. Spara dem säkert. Du är anonym i den fortsatta dialogen.

Framtaget år 2022

CHECKLISTA för trygg klättring

- ▶ Kräv [registerutdrag från polisens belastningsregister](#) för alla som möter barn i er verksamhet.
 - ▶ Ha en ansvarig i klubben för trygg klättring.
 - ▶ Se till att era tränare är utbildade, både som tränare och inom trygg idrott.
 - ▶ Utbilda klubben om trygg idrott. Riksidrottsförbundets utbildning om [trygg och inkluderande miljö](#) är helt gratis. Där kan ni lära er hur ni som klubb kan skapa en trygg verksamhet och utbilda er teoretiskt om trygga och inkluderande miljöer.
 - ▶ Riksidrottsförbundet har [fler verktyg till klubben](#), exempelvis [Barnens spelregler från BRIS](#). Våren 2024 lanserades ett [arbetsmaterial med en tydlig steg för steg-guide](#) för klubbar som vill arbeta förebyggande med trygghet och inkludering.
 - ▶ Se till att klubben har en värdegrund och agerar utefter den. Det ska vara tydligt vem i föreningen du ska prata med om värdegrunden bryts.
- Se till att klubben har en handlingsplan.
- Regelbundna HLR- och säkerhetskurser.

VISION

Fler än någonsin – tillsammans mot toppen

Fler än någonsin

- Fler förstår värdet av att klättra i förening. Att vara medlem blir den nya normen, vilket ger styrka och legitimitet.
- Förbundet arbetar aktivt för jämställdhet och mångfald

Tillsammans mot toppen

- Genom vår bredd och kompetens tar Svenska Klätterförbundet och klättringen tydlig plats i friluftslivet, idrottsvärlden och samhället.

Framröstat på förbundsmötet 2024

VÄRDEGRUND

Svenska Klätterförbundets värdegrund grundar sig i demokrati, allas lika värde och rätten till trygga klättermiljöer. Den formar ett gemensamt förhållningssätt och är vår kompass när vi agerar och fattar beslut.

Vi är inkluderande

Vårt förhållningssätt är öppet, välkomnande och nyfiskt. Vi drar nytta av olikheter och värnar mångfald. Hos oss är alla välkomna.

Vi är ansvarstagande

Hänsyn till och respekt för natur, djur och andra klättrare, i nutid och framtid, är grundläggande. Som klättrare höjer vi våra röster när vi möter orättvisor eller oschysst beteende.

Vi är dynamiska

Vi är modiga när vi tillsammans söker nya vägar att utveckla organiserad klättring. Vi lär av våra misstag och gör nya försök.

Som klättrare är vi ambassadörer för svensk klättring. Vårt agerande ska bidra till att fler upplever glädjen och friheten med klättring hela livet.

Trygga tränare

- Tränarutbildning: obligatorisk del om trygg klättring
 - ☐ Vad är trygg klättring?
 - ☐ Ditt ansvar som tränare
 - ☐ Konkreta exempel på hur tränare kan bidra till trygga miljöer
- Tränarkonferensen
 - ☐ Föreläsning trygga vuxna från BRIS
 - ☐ Antidoping

IDROTTE

Idrotts
ombuds-
mannen

Idrottsvis-
selblåsaren

Sisu
idrottsut-
bildarna

"Alla kan göra skillnad
för en trygg klättring,
men ansvaret är alltid
de vuxnas."

KLÄTTRINGEN

- ✓ Trygga vuxna
- ✓ Trygga tränare
- ✓ Systematisk trygghetsarbete

Klubbens
styrelse

Svenska
Klätterför-
bundet

Trygg
idrotts-
ansvarig

Klättringens
utbildningar

STÖDORGANISATIONER

BRIS

Din
lokala eller
nationella
ungdoms &
tjejjour

Stiftelsen
Friends

Rädda
Barnen

Diskrimine-
ringsom-
budsmannen

Polisen

Socialtjänsten

Nyfiken att höra mer om vårt
trygghetsarbete? Kontakta oss.

Tove Wåhlin nås på:
tove.wahlin@klatterforbundet.rf.se

Session C

Trygghetsarbete i mindre förbund

Klas Hermansson

Idrottsombudsman

Idrottsombudsmannen

-Friends förbundsträff

Idrottsombudsmannen

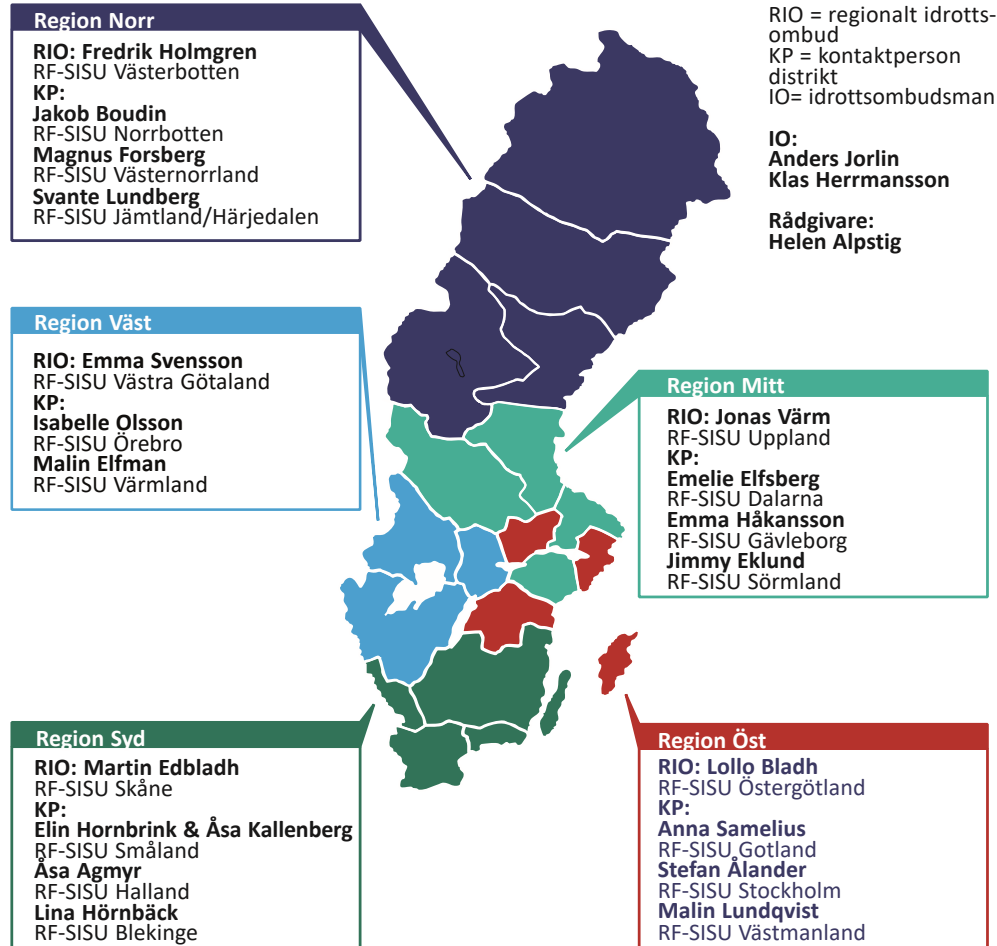
Uppgift

Verka genom idrottsombudsmannen för att idrottsrörelsens verksamhetsidé, vision, och värdegrund ska efterlevas.

Mer konkret innebär det att vi:

- Tillhandahåller kompetens inom Idrottsombudsmannens ansvarsområde såsom den beskrivs i instruktionen för Idrottsombudsmannen till IF, enskilda föreningsmedlemmar, SF, SDF och RF-SISU distrikt.
- Vägleder ovanstående målgrupper i det reaktiva arbetet för trygg idrott.
- Företräder och tillvaratar i vissa fall föreningars eller enskilda föreningsmedlemmars rättigheter enligt RF:s eller SF:s stadgar.
- Utreder misstänkta förseelser mot idrottens värdegrund enligt instruktionen för Idrottsombudsmannen. Genom eller med hjälp av RF-SISU distrikten och SF.

Trygghetsarbetets upplägg

Årsrapport IO 2024

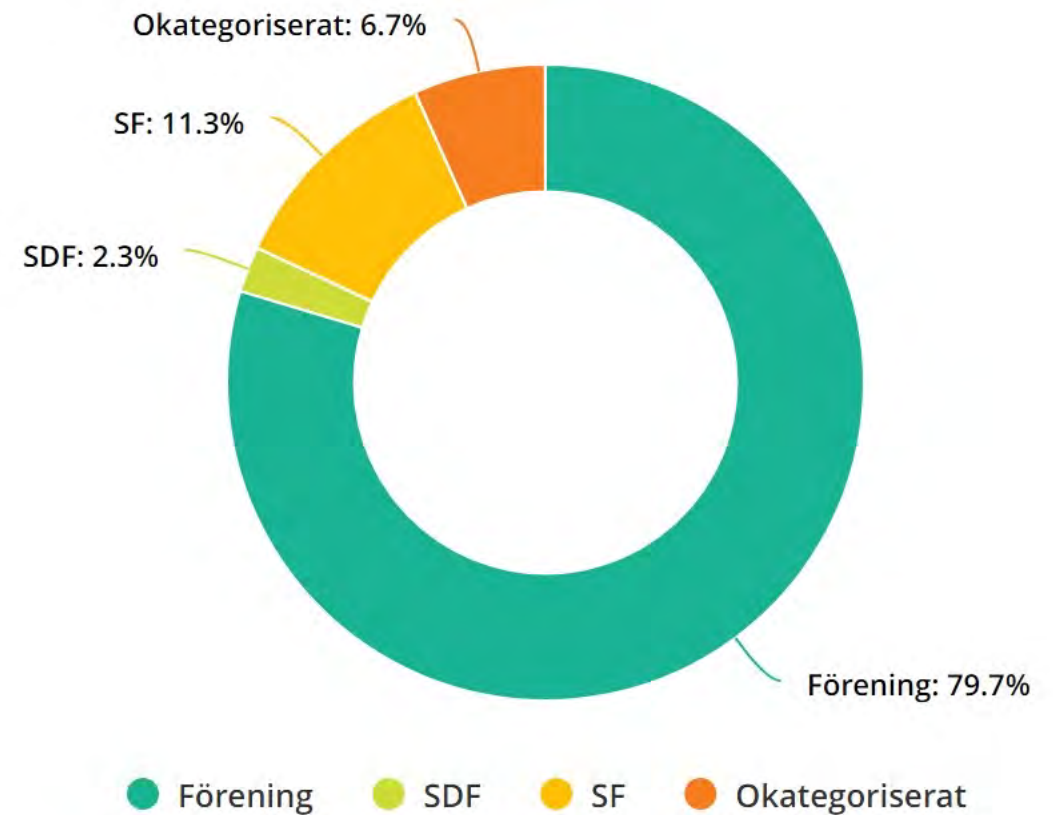
- 822 inkomna uppgifter
- Ca 500 ärenden
- Största antalet inkomna uppgifter och antal ärenden

Ärendets hemvist

- 654 hemmahörande hos IF
- 93 hos SF
- 19 hos SDF

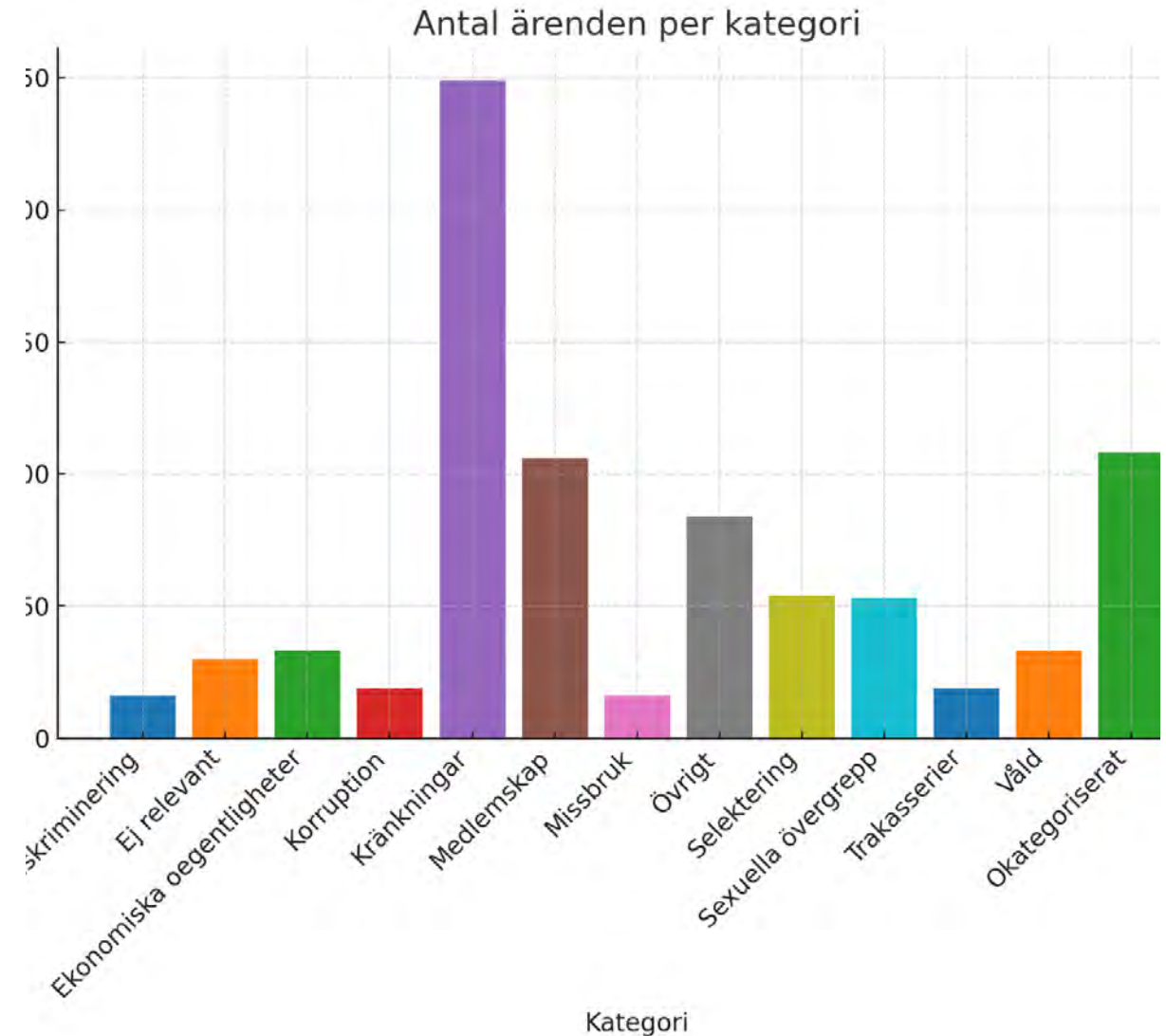
5. Ärendets hemvist

Total: 821

Kategorisering ärenden

- Kränkningar: 249
- Medlemskap 105
- Selektion 54
- Sexuella kränkningar 53

Statistik (t.om 21/11-2025)

År	2023	2024	2025
Antal mottagna ärenden	643	822	746
Hanteringstid	136,4	90,4	65,5

Utmaningar

Majoriteten av ärendena rör barn- men kommer från vuxna

Rädsla för repressalier vid kritik

Selekteringsärenden

Gråzonsärenden- barn drabbas av vuxnas konflikter

Riksidrottsmöte 2025

En särskild kommitté har genomfört en omfattande översyn av Riksidrottsförbundets stadgar.

Innebär ett nytt bestraffningsreglemente:

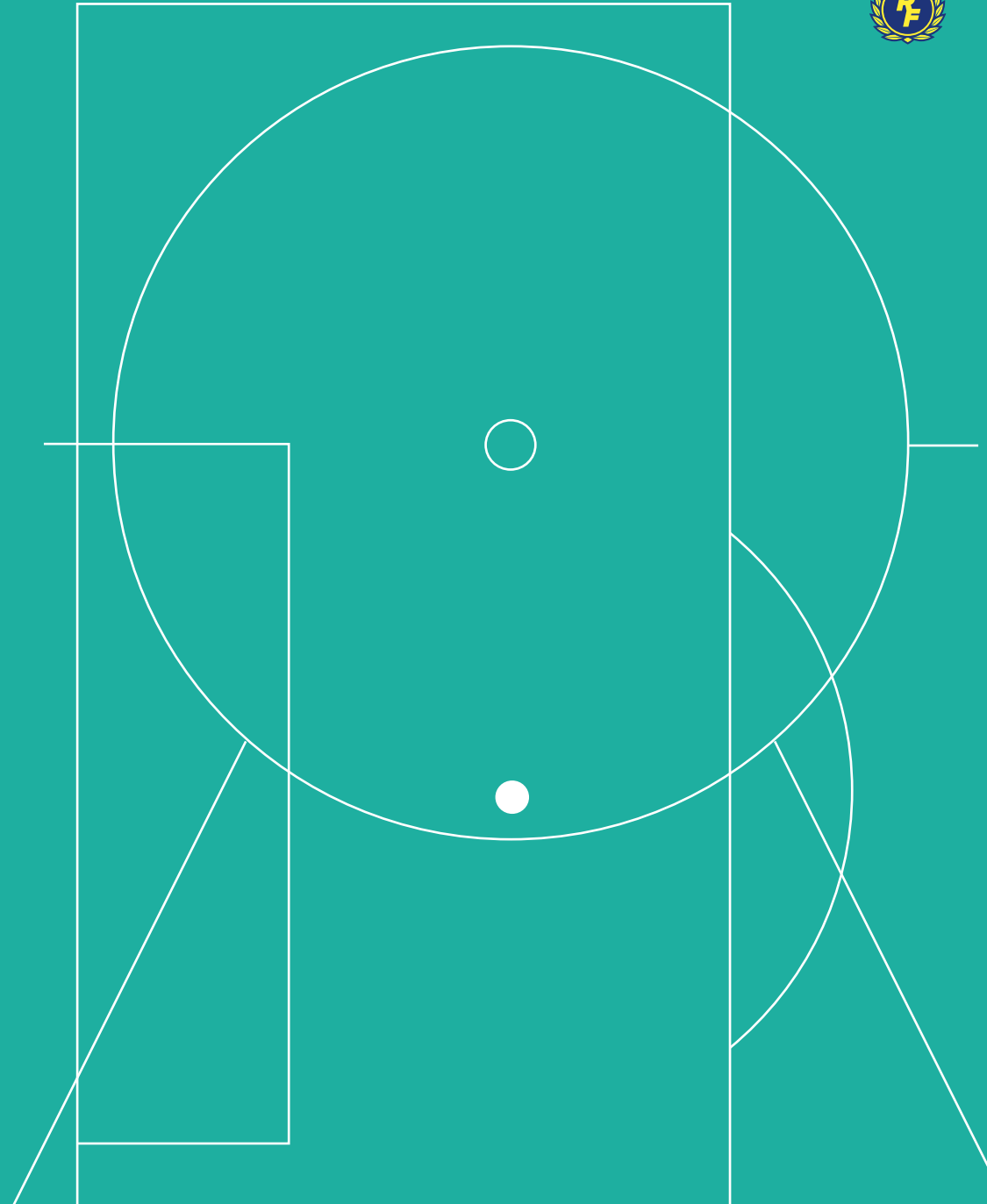
Modernisering och tydliggörande av regler för att hantera övergrepp och kränkningar inom idrotten.

Inkluderar längre preskriptionstid och nya påföljder som utbildningskrav.

Åligganden Trygghet (SF)

- Pröva och avgöra fråga om upptagning av ny förening samt uteslutning av förening.
- Hantera frågor relaterade till trygg idrott inom förbundets verksamhet, bland annat genom att arbeta för att medlemsföreningarna tar ansvar för sin föreningsmiljö och verksamhet.
- **Vid indikationer på kränkande handlingar eller andra missförhållanden inom förbundets verksamhet – vidta lämpliga åtgärder.**
- Utöva prövningsrätt i ärenden enligt i 14 och 15 kap. RF:s stadgar.
- Begära uppvisande av utdrag ur brottsregistret.

Åligganden Trygghet (IF)

- Följa RF:s stadgar samt vederbörande SF:s stadgar och tävlingsregler samt beslut fattade av överordnat idrottsorgan.
- **Vid indikationer på kränkande handlingar eller andra missförhållanden inom föreningen – vidta lämpliga åtgärder.**
- På begäran lämna uppgifter samt avge yttranden.
- Begära uppvisande av utdrag ur brottsregistret.

Skapa trygga idrottsmiljöer

- Materialet berör frågorna:
- Vad är det som inte får hända?
- Hur förebygger vi diskriminering, kränkningar och våld?
- Vad gör vi om något händer?

Ta fram en plan för kommunikation

Tänk igenom följande frågor så att det blir tydligt vem som ansvarar för vilken del av kommunikationen internt och externt.

- Vilka behöver bli informerade om det som har hänt?
Vad behöver medlemmarna få veta? (Tänk på den personliga integriteten och att alla inte behöver veta allt)
- Hur ska dessa personer informeras?
- Vem i er förening är ansvarig för att prata med media?
- Hur signalerar vi att det inte är personen som utsatts som är problemet?

Uppföljning - vad sker efteråt?

Efter att en kris har skett kan de krävas olika insatser för medlemmarnas välmående. Det är därför viktigt att tänka igenom vilket stöd som behövs för den som utsatts, tränarna, föreningsstyrelsen och andra inblandade? Samt vad blir förhållningssättet framåt till förövaren?

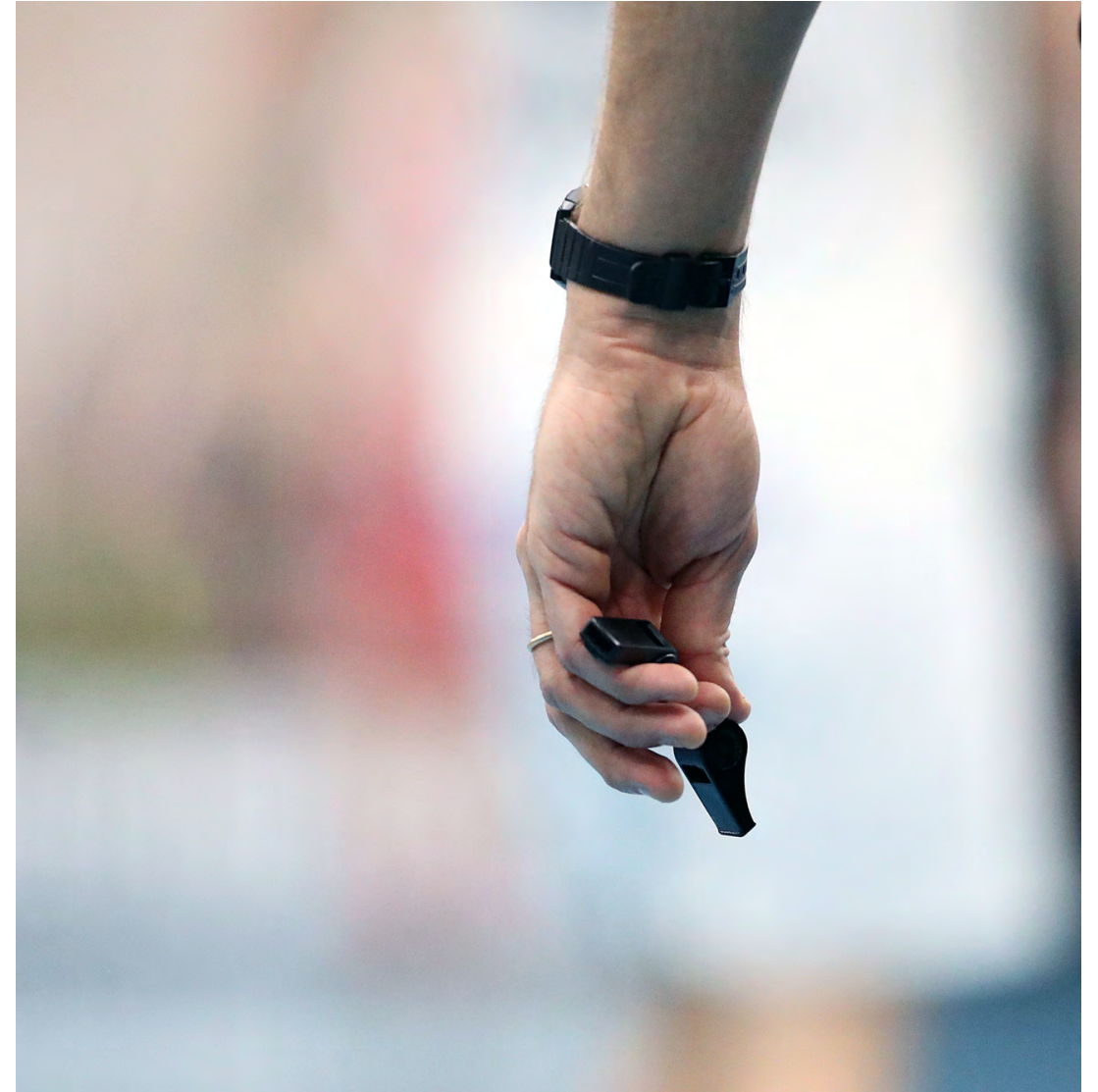
Checklista

– för handlingsplan vid kris

- ☐ Skaffa en bild av läget
- ☐ Agera om förtroende är förbrukat
- ☐ Identifiera behov av stöd i föreningen
- ☐ Kontaktpersoner och ansvarsfördelning
- ☐ Nätverk
- ☐ Ta fram en plan för kommunikation
- ☐ Uppföljning - vad sker efteråt?
- ☐ Utvärdera

Tack!

idrottsombudsmannen@rf.se

Session C

Trygghetsarbete i mindre förbund

Diskussion i mindre grupper

Trygghetsarbete i mindre förbund

Vad kännetecknar ett hållbart och framgångsrikt trygghetsarbete i ett mindre förbund?

Steg 1

Vilka *utmaningar* möter ni i ert trygghetsarbete – och hur påverkar de möjligheten att arbeta långsiktigt?

Steg 2

Vilka insatser eller arbetssätt har ni genomfört som har *fungerat bra* – stora som små?

Steg 3

Vad tror ni var den avgörande *framgångsfaktorn* bakom att det lyckades?

Lunch

